

The work is devoted to the study of the problem of providing cognitive activity in older preschoolers during foreign language classes. The article considers the influence of methodological tools on the development of cognitive interest of preschoolers. It is indicated which means contribute to the optimization of cognitive activity in foreign language classes in preschool education.

Key words: cognitive activity, interest, means of activation, foreign language classes, senior preschoolers.

УДК 373.2.016:811.111

І.В.КРАЛЯ, К.Р. ГОЛУБНЮК

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті розкрито особливості навчання дошкільників іноземної мови. Проаналізовано методики та засоби навчання дітей іноземної. Розглянуто їх особливості.

Ключові слова: дитина дошкільного віку, особливості навчання, методики навчання іноземної мови.

Останнім часом віковий поріг початку навчання дітей англійської мови все більше знижується. Зараз, діти 4-х років вважаються цілком підготованими до занять, деякі батьки віддають у групи англійської мови трирічних дітей. Базова програма «Я у Світі» наголошує на тому що до 3-х років дитина може вивчати різні мови в родині, з трьох років – з гувернанткою або запрошеним вчителем. З чотирьох років дитина поступово починає відповідати іноземною мовою носію цієї мови, з п'яти – дитина розуміє, що іноземна мова відрізняється від рідної. А дитина старшого дошкільного віку спроможна відноситися до іноземної мови як до предмета вивчення. [1, с. 230]

Згідно до сучасних досліджень, розвиток головних клітин мозку людини завершується на 70-80% до трирічного віку. Саме вік до 3-х років вважається найсприятливішим для отримання нових навичок. Глен Доман, американський лікар, автор книг «Гармонійний розвиток дитини», «Як дати вашій дитині енциклопедичні знання» та інших, вважає, що дитина спроможна опанувати до трьох – чотирьох мов, якщо на них говорять в родині, в якій росте малюк, що починати навчання потрібно майже з перших місяців. [3, с. 53]

Успішне оволодіння дітьми англійською мовою стає можливим ще й тому, що дітей, особливо дошкільного віку, відрізняє найбільш гнучке та швидке ніж на подальших вікових етапах, запам'ятовування мовного матеріалу; наявність глобально діючої моделі і природність мотивів спілкування; відсутність мовного бар'єру, страху гальмування, який заважає вступити у спілкування іноземною мовою навіть при наявності необхідних навичок; порівняно невеликий досвід в мовному спілкуванні рідною мовою та інше. Крім того, гра, яка є провідним видом діяльності дошкільника, дозволяє зробити комунікативно цінними практично любі мовні одиниці

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Базова програма «Я у Світі» вважає що навчання краще починати з п'яти років. Навчання чотирирічок можливе, але малоефективне, може викликати труднощі у дітей, а значить зашкодити здоров'ю малюків.

Головними цілями у навчанні дошкільників іноземній мові є: формувати у дітей початкових навичок спілкування іноземною мовою; уміння користуватися іноземною мовою для досягнення своїх цілей, вираження своїх думок і почуттів в реально виникаючих ситуаціях спілкування; створення позитивної установки на подальше вивчення іноземних мов; пробудження інтересу до культури інших країн; виховання активності творчого і емоційно-естетичного відношення до слова; можливість краще пізнати світ [1, с. 232].

Існує різноманітна кількість методик з навчання дошкільників англійської мови.

Всі існуючі методики навчання англійської мови для дошкільнят можна умовно розділити на:

- метод заміщення,
- комунікативний метод,
- метод занурення.

Метод заміщення. Заняття відбуваються повністю українською мовою, англійські слова вводяться поступово. Всі матеріали супроводжуються перекладом. Тільки тоді, коли дитина засвоїла лексику, добре знає переклад, українські слова замінюються англійськими. Цей метод не дуже ефективний, але корисний на початковому етапі навчання англійській.

Комунікативний метод. Передбачає мінімальне використання української мови на заняттях. Українське слово вимовляється тоді, коли коли дитина не розуміє значення слова, а для того, щоб це відбувалося рідко, необхідно використовувати якомога більше візуальних матеріалів (картинок, відео, театральними виставами). Ефективність цього методу достатньо висока.

Метод занурення. Відсутність використання рідної мови під час заняття. Дитина засвоює англійську мову на рівні з рідною. Цей метод є найбільш ефективним, але вимагає високий рівень підготовки батьків.

Ці методи самі по собі мають включати в себе різноманітні техніки проведення занять, такі як ігрова, розвивальна, проблемна, проектна. Для дітей дошкільного віку найбільш ефективною є ігрова методика.

Ігрова техніка – основна для дошкільного віку (від 3 до 7 років). Всі заняття відбуваються в ситуації «начебто»: начебто потрапили в казку, відправилися в подорож, прийшли в гості до лисички і т.п. Будь-яку тему можна обіграти, головне – використовувати більше наглядних матеріалів.

Розвивальна техніка – ця техніка заснована на тому, що дитина займається звичними для себе справами, але англійською мовою. Наприклад: роздивлятися в книжці картинки і називати їх англійською, називати кольори предметів, іграшок під час гри, розповідати про членів родини по фотографіях, сортувати великі і маленькі предмети, називаючи це англійською.

Проблемна техніка. Можна використовувати з 5 років. Дитина має сама здогадатися, як перекладається той чи інший вираз. Проблемний метод розрахований на дітей з розвиненим мисленням, тому не підходить для зовсім маленьких. Але його можна використовувати вже з 5 років, коли діти можуть добре висловити свою думку.

Проектна техніка. Створення якогось продукту (малюнка, казки, презентації та ін.) навчання мові відбувається в процесі створення. Наприклад, намалювати свою кімнату і назвати, що як називається. [5, с. 20]

Як вже зазначалося, найефективнішою та привабливою для дітей є ігрова методика: процес навчання – весела розвиваюча гра, в процесі якої задіяні дорослий та розвиваюче середовище. Важливим аспектом успішного опанування англійської мови є створення під час спілкування – ситуації успіху, радості від залучення до культури, традицій, звичаїв людей, які розмовляють іншою мовою. Закріплення англійської лексики з тем, пропонується програмою, відбувається під час різноманітних форм спілкування, у повсякденному житті. Під час сумісної діяльності, організованих форм роботи діти залюбки використовують у самостійних іграх лексичні і граматичні форми, які опанували на заняттях з англійської мови. Під час опанування різноманітних тем спілкування свою ефективність показали ігри «Питання – відповідь», коли діти не тільки відповідають на питання педагога, а й самі ставлять йому та своїм друзям відповідні питання. Щоб зменшити стомлюваність та втрату інтересу у дітей, на занятті проводяться ігри з елементами рухів, з командами англійською мовою. Цьому сприяє система використання різновиду спеціальних ігор: альтернативні ігри-вправи, диференційовані ігри-вправи, конструктивні, ситуативні ігри-вправи та інші.

Диференційовані ігри-вправи формують механізм сегментації мовного ланцюжка, який передбачає розвиток інтонаційного слуху і навиків впізнавання та визначення окремих граматично-семантичних груп. Цьому сприяють загадки (артикуляційні, звукові, цифрові, предметні) вправи з використанням ляльок «Добре – погано», «Холодно-гаряче», «Тихо-голосно», в яких діти за підказками знаходять заховані іграшки. Альтернативні ігри-вправи формують механізм оперативної пам'яті, включають навички пошуку, вибору слів за асоціативними ознаками і їх звуковому виду. Наприклад, «Дресирувальник і тварини», «Принеси.., будь ласка», «Яке число я загадав?», «Світлофор», «Лото», «Угадай, що я люблю». Конструктивні ігри вправи формують можливість прогнозування і осмислення висловлювань. Це такі вправи як – «Знайди скарб», «Вгадай, що я люблю», «Добрий-злий», Загадки у виконанні дітей, наприклад: I am white, I can swim and fly. I can't Jump. I like fish; I say kria (a duck).

Ритмомузичні ігри – це традиційні ігри типу пісень, танців, хороводів, з обранням партнерів, які сприяють не стільки оволодінню комунікативними навичками, скільки самовдосконаленню фонетичної та ритмомелодійної сторони мови і занурення в дух мови, наприклад: «Nuts and May». [2, с. 127]

Отже, підводячи підсумки, можна сказати, що вивчення англійської мови починаючи з дошкільного віку є цілком актуальним і навіть потрібним. Для здійснення навчання іноземній мові, на даний час, існує велике різноманіття методик та технік для зручного вивчення англійської мови дошкільниками в ДНЗ та вдома. Також визначено, що вивчати англійську мову з дошкільного віку є менш травматичним і складним для дитини ніж в більш старшому віці, тому вивчення іноземної мови краще починати саме з дошкільного віку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі»/Наук. кер. та заг. ред. О.Л. Кононко. – 3-те вид., випр. – К.: Світич, 2009. – 430с.
2. Віттенберг К., Білоущенко І. Повний курс англійської мови в ДНЗ (за Базовою програмою розвитку дитини дошкільного віку "Я у Світі"). 1-й рік навчання. – Х.: Основа, 2010. – 384с.
3. Дем'яненко О.Є. Фонетична робота з дітьми старшого дошкільного і молодшого шкільного віку в умовах багатомовності (фрагменти занять і уроків на матеріалі української, російської й англійської мов). – Запоріжжя: ТОВ «ЛШПС» ЛТД, 2005. – 92с.
4. Коньшева А.В. Английский для малышей: стихи, песни, игры, рифмовки, инсценировки, утренники. – СПб.: КАРО, Мн.: Издательство «Четыре четверти», 2004. – 160с.
5. Шкваріна Т. Англійська для дошкільнят. – К.: Шк.світ, 2007. – 128с.

The article reveals the peculiarities of teaching a foreign language to preschoolers. Methods and means of teaching foreign children are analyzed. Their features are considered.

Key words: preschool child, features of teaching, methods of teaching a foreign language.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

1. *Бісовецька Л.А.* – кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії і методик початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету.
2. *Боровець М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
3. *Бурчак К.І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
4. *Венгловська І.А.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
5. *Власюк О.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
6. *Гаврилюк С.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
7. *Гавєська А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
8. *Гілянчук В.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
9. *Гнатюк О.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
10. *Голубнюк Г.Р.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
11. *Голубнюк К.Р.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
12. *Гордійчук А.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
13. *Грушовець К.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
14. *Гуцал Ю.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
15. *Давидюк І.А.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
16. *Данілова Н.Р.* – старший викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
17. *Драгун Я.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
18. *Дениско Я.О.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
19. *Денисюк Л.В.* – викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
20. *Дуброва А.С.* – аспірант 4 курсу Рівненського державного гуманітарного університету.
21. *Іванова І.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
22. *Івашкевич Е.Е.* – кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри практики англійської мови Рівненського державного гуманітарного університету, перекладач.
23. *Івашкевич Е.З.* – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри загальної психології та психодіагностики Рівненського державного гуманітарного університету
24. *Іллюк М.Ф.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
25. *Кирилюк Ю.Ю.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
26. *Ковальчук М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
27. *Ковалюк В.В.* – викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
28. *Колошва А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
29. *Кравчук М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
30. *Левчун А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
31. *Лисенко К.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
32. *Лук'яник Л.В.* – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методик початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету.
33. *Мамчур Н.Ф.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
34. *Мартинюк А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
35. *Мінько А.І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету
36. *Мирончук О.О.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
37. *Михальчук Н.О.* – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови Рівненського державного гуманітарного університету.
38. *Мороз Л.В.* – кандидат філологічних наук, доцент, професор, завідувач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
39. *Мороз Н.М.* – викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
40. *Набочук О.Ю.* – заступник начальника управління, начальник відділу професійно-технічної та вищої освіти Управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації
41. *Нездюр А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
42. *Онищук О.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
43. *Останчук М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
44. *Павелків К.М.* – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
45. *Пасічник Т.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
46. *Пась В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
47. *Потапчук Ю.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
48. *Рока А.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
49. *Романюк С.К.* – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
50. *Сидорчук А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.

51. *Собчук Д.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
52. *Трофімчук В.М.* – старший викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
53. *Форсюк О.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
54. *Хімич М.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
55. *Ходоровська І.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
56. *Холявська І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
57. *Чайковська М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
58. *Шворак А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
59. *Шевцова І.П.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
60. *Юсенко Н.І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
61. *Юсюк Я.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
62. *Ясногурська Л.М.* – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
63. *Яцюрин А.О.* – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука.

ЗМІСТ

В.В. Ковалюк, І.А. Венгловська Навчання англійської мови дітей дошкільного віку	3
С.К. Романюк, В.В. Гілянчук Засоби оптимізації пізнавальної активності старших дошкільників на занятті іноземної мови	4
І.В. Краля, К.Р. Голубнюк Особливості навчання дошкільників іноземної мови	7
В.М. Трофімчук, Ю.С. Гуцал Актуальність вивчення англійської мови дітьми дошкільного віку	9
С.К. Романюк, Я.О. Дениско Сучасні підходи до вивчення іноземної мови школярами з особливими освітніми потребами	10
Н.Р. Данілова, К.С. Лисенко Особливості навчання іноземної мови дітей дошкільного віку	12
С.К. Романюк, М.В. Остапчук Психологічні особливості навчання англійської мови учнів початкової школи	15
Н.Р. Данілова, В. Пась Розвиток навичок слухання в дітей дошкільного віку на заняттях англійської мови	19
Л.В. Денисюк, А.В. Мартинюк Навчання іноземної мови старшого дошкільника з використанням особистісно-діяльнісного підходу	21
А.С. Дуброва, О.С. Форсюк Використання сучасних методів навчання іноземної мови дітей дошкільного віку у ЗДО	23
Л.В. Мороз, А.В. Нездюр Значення дошкільного дитинства як сенситивного періоду для опанування іноземною мовою	27
Н.М. Мороз, О.М. Онищук Гра та її роль на уроках англійської мови в початкових класах	28
Л.М. Ясногурська, Я.В. Юсюк Сучасні методи навчання іноземної мови у закладах дошкільної освіти	31
Н.М. Мороз, Г.Р. Голубнюк Старший дошкільник як суб'єкт навчання іноземної мови в контексті особистісно- діяльнісного підходу	33
В.В. Ковалюк, А.В. Сидорчук Розвиток аудіативних умінь у дітей старшого дошкільного віку на заняттях англійської мови	36
Л.М. Ясногурська, А.В.Шворак Особливості навчання дітей старшого дошкільного віку англійської мови	37
Л.В. Мороз, Н.І.Юсенко Вивчення іноземної мови як засіб розвитку іншомовної мовленнєвої компетенції дошкільника	39
Н.М. Мороз, К.І. Бурчак Використання інноваційних технологій в навчанні англійської мови дітей 6-7 річного віку	41
Н.М. Мороз, А.В. Колошва Особливості занять іноземною мовою з дітьми, що мають фонематичні вади слуху	43
К.М. Павелків, О.М. Гнатюк Ігрові методи навчання дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення іноземною мовою	46
К.М. Павелків, М.М. Хіміч Усна народна творчість – потужний засіб розвитку іноземної мови дітей дошкільного віку	48
А.С. Дуброва, С.В. Гаврилюк Афазія і білінгвізм	50
С.К. Романюк, К.М. Грушовець Методичні та змістові проблеми заняття іноземної мови у дошкільному початковому закладі	53
В.М. Трофімчук, А.С. Гордійчук Навчання дітей старшого дошкільного віку англійської мови засобами поетичних творів	56
Л.М. Ясногурська, М.В. Ковальчук Сучасні підходи до навчання англійської мови: орієнтація на реалізацію особистісно - діяльнісного та компетентнісного підходів	59
Л.М. Ясногурська, Я.С. Драгун Особливості навчання дошкільників двомовного спілкування	62
К.М. Павелків, Т.М. Пасічник English as a component of the training a modern historian	63
Л.В. Мороз, О.О. Мирончук Використання ігрової діяльності з елементами іноземної мови при розвитку зв'язного мовлення у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення	68
В.М. Трофімчук, Н.Ф. Мамчур Використання мультимедійних технологій у навчанні англійської мови дітей дошкільного віку	71
Н.Р. Данілова, І.А. Давидюк Методика викладання англійської мови для старших дошкільників із загальним недорозвитком мовлення	72
К.М. Павелків, І.В. Іванова Формування зв'язного мовлення у дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку засобами художніх творів	75
Л.В. Денисюк, М.В. Кравчук Мультимедійна презентація – як засіб вивчення англійської мови у дошкільному віці	77
В.В. Ковалюк, Д.В. Собчук Використання американських та британських інтерактивних методів навчання та виховання у сучасному українському закладі дошкільної освіти	79
Л.М. Ясногурська, І.В. Ходоровська Значення використання мультимедійних засобів в процесі навчання іноземної мови дітей дошкільного віку	82
К.М. Павелків, І. Холявська Importance of English language in historical profession	85

К.М. Павелків, А.В. Гаєвська Застосування арт-терапії у процесі вивчення іноземної (англійської) мови дітьми з мовленнєвими порушеннями	87
К.М. Павелків, А.В. Левчун Інформаційно-комунікаційні технології та інтернет-ресурси як мотиваційні фактори у вивченні іноземної мови у початковій школі	90
К.М. Павелків, І.П. Шевцова Особливості просодичної сторони мовлення при дизартрії у дітей старшого дошкільного віку	92
Н.М. Мороз Емоційні концепти «Любов/Love» та «Ненависть/Hate(Hatred) як концепти-опозиціонери	94
Л.В. Мороз Метажанрова природа рольової лірики	96
Л.М. Ясногурська Language representation of the “Fear” concept in the modern English on the examples of Stephen King’s works “Salem’s Lot” and “Pet Sematary”	99
Л.В. Лук’яник, М.В. Боровець Мовні деформації у щоденному спілкуванні учнів початкових класів	102
Л.В. Лук’яник, М.Ф. Ілюк Теоретико-практичні основи вивчення розділу «Морфологія» у початкових класах	105
Л.В. Лук’яник, А.І. Мінько Етимологізація термінолексем у процесі засвоєння граматичних понять	107
Е.З. Івашкевич, О.Ю. Набочук Psychological ways of the development of creative competence of pupils at the lessons of foreign language	109
Н. Мухалчук, Е. Івашкевич, А. Ятсжурк Parts of speech which characterize the emotion of “Fear”	115
Л.А. Бісовецька, Ю.Ю. Кирилюк Формування понять про словосполучення в учнів початкових класів	121
Л.М. Ясногурська, О.В. Власюк Технологія вивчення художніх творів на уроках літературного читання	123
Л.В. Денисюк, Ю.В. Потапчук Використання інноваційних методів у практичній діяльності викладача іноземної мови	125
Н.Р. Данілова, А.С. Рока Інноваційні методи викладання іноземних мов	128
С.К. Романюк, М.В. Чайковська Main aspects of educational video materials design for use in educational process of higher educational institutions	130
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	135
ЗМІСТ	137